

Seksuaalikasvatus

Mitä asioita käydään läpi?

1. Keho ja kehitys
2. Läheisyys, nauttiminen ja itsetunto
3. Tunteet
4. Moninaisuus ja ihmissuhteet
5. Hyvinvointi ja terveys
6. Lisääntyminen
7. Normit ja tavat
8. Seksuaalioikeudet

WHO:n malli
(2010)

Keho ja kehitys

Kehoitsetunto = käsitys omasta kehosta
- miten hyvänä, sopivana, oikeanlaisena tai kelpaavana
oma keho koetaan

- oman kehon tuntemus ja arvostus
- läheisyys ja myönteinen koskettaminen tukena
- aikuinen myönteisen kehonkuvan mallina
 - puhuu itse itsestään, omasta kehostaan ja kaikkien muidenkin kehoista myönteiseen sävyyn, ilman pilkkaa ja kritiikkiä

1. Keho ja kehitys

- halu saada keholle hyväksyntää
- sukupuolen hyväksyminen, myönteinen sukupuoli-identiteetti
- hygienia
- jokainen puhuu lapselle ja nuorelle omalla tyylillään ja itselleen mieluisilla sanoilla

puhutaan
asioista niiden
oikeilla nimillä

Pimppi, pimppa, pimpsa,
pimpsukka, pimpero, pimppura,
pimsi, pimsu, pimpula, pimpu,
pimppu, pintsa, pippu, pimikka,
pimi, pimpsloora, alapää,
pimpelipom, emätin

Pippeli, pipuli, pipe, pili,
pimppeli, pimpeli, pipiska,
kikkeli, kikuli, killi, kikkuli, pipu,
viku, nippi, tiiti, vehkeet,
piippu, munat, nippeli, tappi,
penis, nappula

2. Läheisyys, nauttiminen ja itsetunto

- kosketus myönteisenä asiana, vailla pakkoa
- nautinto, oman kehon koskettelu, unnutus, itsetyydytys
- toisten hellittely, pussailu, halailu
- omat toiveet ja rajat
- tuetaan itsetuntoa
- olet ihana!

Unnutus / itsetyydytys

- itsensä tutkiminen ja koskettelu on normaalia kaiken ikäisillä
- lapselle yhtä luonnollista kosketella omaa nenäänsä tai pippeliään/pimppiään
- tavoitteena saada mielihyvää, lohtua, ajankulua, rauhoittumista
- itsetyydytys on hyvä tapa tutustua omaan kehoonsa ja sen reaktioihin

3. Tunteet

- itsensä arvostaminen ja hyväksyminen, itsensä rakastamisen tunne
- kaikki tunteet ovat sallittuja
- saa kokea vihaa, rakkautta, pettymystä, surua, iloa ja riemua
- miten tunteita voi näyttää
- kunnioitetaan toisten tunteita

4. Moninaisuus ja ihmissuhteet

A word cloud of Finnish LGBTQ+ terms. The word 'rakkaus' (love) is the largest and most central. Other prominent words include 'lesbo', 'trans', 'queer', 'homo', 'hetero', 'cis', and 'panseksuaalisuus'. Smaller words include 'intersukupuolisuus', 'biseksuaalisuus', 'transgender', 'sukupuoli', 'transvestisuus', 'nainen', 'mies', 'aseksuaali', and 'sukupuoleton'. The words are arranged in a roughly circular pattern around the central 'rakkaus'.

sukupuoli
transvestisuus
nainen
intersukupuolisuus
homo
hetero
biseksuaalisuus
trans
lesbo
rakkaus
mies
transgender
queer
cis
panseksuaalisuus
aseksuaali
sukupuoleton
transsukupuolisuus

5. Hyvinvointi ja terveys

- seksuaalisuus omassa hallinnassa
- kosketuksen kieltäminen ja rajoittaminen
 - (sano EI, lähde pois, kerro aikuiselle johon luotat)
- oman ja toisen kehon ja rajojen arvostus
- yksityisyys, voi valita haluaako läheisyyttä vai ei

Turvataidot

5. Hyvinvointi ja terveys

- kyky nauttia kaikkia osapuolia tyydyttävistä seksuaalisista suhteista
- mahdollisuutta olla altistumatta seksuaaliselle kaltoinkohtelulle
- suojaa seksitaudeilta
- onnistunutta raskauksien suunnittelua

6. Lisääntyminen

- asioiden sanoittaminen
 - kohtu, vauvan koti, vauvareikä, pimppi, pippeli, vauvasiemenet
- kerrotaan ikätasoisesti
- erilaiset tavat saada lapsia, adoptio, koeputkihedelmöitys, sukusolujen lahjoitus
- lapsettomuus, kaikki eivät voi saada tai eivät halua saada lapsia

7. Normit ja tavat

- sopivuussäännöt
- käyttäytyminen tilanteeseen sopivalla tavalla
- alastomuuteen liittyvät normit, koskettamisen säännöt
- yksityisen / julkisen erottaminen, yksityisyysäännöt
- kunnioittaa muiden itsemääräysoikeutta, "ei" ja "kyllä" - sanoja
- kaikkia tunteita tai ajatuksia ei ole sopivaa toteuttaa tekoina

8. Seksuaalioikeudet

1. Oikeus omaan seksuaalisuuteen
2. Oikeus tietoon seksuaalisuudesta
3. Oikeus suojella itseään ja tulla suojelluksi
4. Oikeus seksuaaliterveyspalveluihin
5. Oikeus näkyä
6. Oikeus yksityisyyteen
7. Oikeus vaikuttaa

Lähteitä

- [https://www.julkari.fi/bitstream/handle/10024/90799/URN ISBN 978-952-245-796-7.pdf?sequence](https://www.julkari.fi/bitstream/handle/10024/90799/URN_ISBN_978-952-245-796-7.pdf?sequence)
- [http://vaestoliitto-fi-bin.directo.fi/@Bin/478d7117d94da13cf9bc9f685c14585e/1541415831/application/pdf/7261257/Vanhemman%20tietovihko verkko.pdf](http://vaestoliitto-fi-bin.directo.fi/@Bin/478d7117d94da13cf9bc9f685c14585e/1541415831/application/pdf/7261257/Vanhemman%20tietovihko_verkko.pdf)
- Ingman-Friberg, S. & Cacciatore, R. Keho on leikki.
- Korteniemi-Poikela, E. % Cacciatore, R. Seksuaalisuuden portaat.
- www.vaestoliitto.fi